

**PROJEKT BUDOWLANY
PRZYŁĄCZY I INSTALACJI ZEWNĘTRZNEJ
WOD-KAN**

TOM I – CZĘŚĆ 2

**BUDYNKU STACJI
HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNEJ**

INWESTOR	INSTYTUT METEOROLOGII I GOSPODARKI WODNEJ – PIB WARSZAWA UL. PODLEŚNA 62 , ODDZIAŁ MORSKI W GDYNI 81-342 GDYNIA, UL. WASZYNGTONA 42	
JEDNOSTKA PROJEKTOWA	BoARCH PRACOWNIA PROJEKTOWA 80-298 GDAŃSK, UL. CHOJNICKA 48	
LOKALIZACJA	DŻWIRZYNO, UL. WYZWOLENIA 1 , CZ. DZ. 2/13	
	SANITARNA	PODPIS
PROJEKTANT	MGR INŻ. MAŁGORZATA ZABOROWSKA-MUSZYŃSKA NR UPR 160/Gd/02 W SPECJALNOŚCI SANITARNEJ BEZ OGRANICZEŃ	
SPRAWDZAJĄCY	MGR INŻ. MARIAN ZABOROWSKI NR UPR 498/Gd/74 W SPECJALNOŚCI SANITARNEJ BEZ OGRANICZEŃ	

GRUDZIEŃ 2013 rok

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

I. OPIS TECHNICZNY

- 1.0. Podstawa opracowania
- 2.0. Zakres opracowania
- 3.0. Wodociąg
- 4.0. Kanalizacja sanitarna
- 5.0. Zestawienia
- 6.0. Roboty ziemne
- 7.0. Przepisy odbiorowe
- 8.0. Parametry obliczeniowe
- 9.0. Wytyczne do planu BIOZ

II. RYSUNKI

Plan sytuacyjny	1:500	rys. nr PWK-1
Profil przyłącza wody	1:100/200	rys. nr WK-2
Profil instalacji zewnętrznej wody	1:100	rys. nr WK-3
Studnia wodomierzowa	1:---	rys. nr WK-4
Profil przyłącza kanalizacji sanitarnej	1:100/200	rys. nr WK-5

I. OPIS TECHNICZNY

1.0. Podstawa opracowania

- 1.1. Warunki Techniczne związane z wykonaniem przyłączy dla obiektu stacji hydrologiczno-meteorologicznej, Dźwirzyno ul. Wyzwolenia, dz. nr 2/13, wydane przez Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu. (nr 6702/2013 z dnia 05.11.2013r.).
- 1.2. Mapa do celów projektowych oraz plan zagospodarowania przestrzennego – opracowanie Bo-Arch, 11/12.2013 r.
- 1.3. Projekt architektoniczno budowlany obiektu - opracowanie Bo-Arch, 12.2013 r.
- 1.4. Przepisy prawne, Polskie Normy oraz karty katalogowe urządzeń związane z tematem.

2.0. Zakres opracowania

Niniejsze opracowanie dotyczy przyłączy wod-kan dla projektowanej Stacji Hydrologiczno – Meteorologicznej zlokalizowanej w Dźwirzynie przy ul. Wyzwolenia, na działce nr 2/13 dzierżawionej przez IMGW od Urzędu Morskiego.

Projekt zawiera:

- przyłączy wody Dn110PE
- przyłączy kanalizacji sanitarnej Dn160

Odrębnie opracowano:

- projekt instalacji zewnętrznej gazu
- projekt przyłącza gazu (kompetencja gestora sieci tj. PGNiG)
- projekt instalacji wewnętrznych w budynku: wod-kan, c.o., gazu, kotłownię, wentylacji mechanicznej wyciągowej.

3.0. Wodociąg

Woda wodociągowa na teren inwestycji doprowadzona z sieci na cele:

- bytowo-gospodarcze wewnątrz budynku (wraz z podlewaniem terenu)
- przeciwpożarowe (ochrona zewnętrzna budynku)

Ze względu na lokalizację inwestycji (oddalenie od ulicy miejskiej o ok. 70m) i brak możliwości zapewnienia ochrony przeciwpożarowej zewnętrznej obiektu z istniejącej sieci wodociągowej (najbliższy hydrant HP80 na sieci miejskiej jest oddalony od budynku o 86m), zaprojektowano na terenie inwestycji hydrant zewnętrzny HP80, oddalony od budynku o 5,2m.

Woda wodociągowa wewnątrz budynku używana będzie do celów:

- bytowo-gospodarczych (w tym przygotowania cwu w kotłowni gazowej)
- porządkowych
- podlewania terenu

Zaprojektowano przyłączy wody Dn110PE od strony wschodniej budynku (od ul. Wyzwolenia). Przyłączy włączone będzie do miejskiego wodociągu w-160 i odcinane będzie zasuwa żeliwną kołnierzą, z miękkim uszczelnieniem, Dn100. Włączenie do wodociągu miejskiego należy wykonać za pomocą trójnika Dn160/Dn100/Dn160.

Na terenie inwestycji zlokalizowana zostanie studnia wodomierzowa Dn1600 wyposażona w zestawy wodomierzowe oddzielne dla potrzeb zewnętrznego gaszenia pożaru oraz oddzielnie dla potrzeb bytowo - gospodarczych wewnątrz budynków.

Studnię wodomierzową wykonać jako monolityczną, prefabrykowaną, żelbetową Dn1600, z betonu klasy B45 lub polimerobetonu, przykrytą płytą nastudzienną z pierścieniem odciążającym, zwieńczoną włazem żeliwnym Dn600 klasy C250.

W dnie studni wykonać studzienkę odwadniającą bezodpływową, przykrytą kratą stalową ocynkowaną WEMA.

Przejścia przez ścianę studni wodomierzowej wykonać jako szczelne, łańcuchowe INTEGRA.

W studni zlokalizować zestawy wodomierzowe:

- a. dla potrzeb pożarowych
  - zasuwę żeliwną Dn80 PN16 klinową z miękkim uszczelnieniem zamknięcia
  - wodomierz Cosmos WSD65 Dn65 $Q_n=25\text{m}^3/\text{h}$, $Q_{ndop}=40\text{m}^3/\text{h}$ – METRON (wg karty katalogowej - wodomierz wymaga prostego odcinka o długości $3 \times D$ jedynie przed wodomierzem) – (przystosowany do nakładki radiowej)
  - zawór antyskażeniowy EA Dn80 Socla/Danfoss
- b. dla potrzeb bytowo-gospodarczych wewnątrz budynku
  - zawór kulowy odcinający Dn25 PN10
  - wodomierz Js-2,5 Dn20 – METRON (przystosowany do nakładki radiowej)
  - zawór antyskażeniowy EA Dn25 Socla/Danfoss

Kształtki połączeniowe żeliwne kołnierzowe Dn100, Dn80, Dn65, Dn50.

Orurowanie dla wodomierza dla potrzeb bytowych zlokalizowanych wewnątrz studni wodomierzowej z rur stalowych ocynkowanych gwintowanych Dn25/Dn15.

Na zewnątrz studni wodomierzowej – rury PE SDR17 łączone przez zgrzewanie.

Zewnętrzną powierzchnię studni smarować podwójnie Abizolem.

W studni wykonać stopnie złazowe ze stali nierdzewnej.

Pod armaturą dla średnicy Dn50 i większej wykonać w studni wodomierzowej podpory pod kołnierzami.

Przyłącze wody będzie wykonane z rur PE100/Dn110/PN10/SDR17, łączonych przez zgrzewanie doczołowe (dobrana średnica zapewnia ciśnienie wody na projektowanym hydrancie na poziomie min. $20\text{mH}_2\text{O}$). Rurociąg ułożony będzie w obsypce piaskowej, w tym podsypce o miąższości 15 cm oraz nadsypce o miąższości 15 cm. Nad przewodem ułożona będzie taśma ostrzegawcza koloru niebieskiego, z drutem sygnalizacyjnym. Taśma wyprowadzona będzie do poziomu terenu w rejonie skrzynki do zasuw. Zasuwa będzie żeliwna, kołnierzowa, PN10, z miękkim uszczelnieniem zamknięcia, z gładkim i wolnym przelotem.

Zasuwa przy włączeniu do sieci miejskiej oraz przed studnią wodomierzową – dodatkowo z obudową teleskopową i skrzynką uliczną. Koniec trzpienia powinien znajdować się na głębokości min. 0,13m od powierzchni dekla skrzynki. Skrzynka uliczna żeliwna o średnicy wewnętrznej min. 14cm.

Hydrant nadziemny HP80, z żeliwa sferoidalnego, odcinany zasuwą.

Instalacja zewnętrzna wody będzie wykonana z rur PE100/Dn40/PN10/SDR17 oraz PE100/Dn90/PN10/SDR17, łączonych przez zgrzewanie doczołowe. Rurociąg ułożony będzie w obsypce piaskowej, w tym podsypce o miąższości 15 cm oraz nadsypce o miąższości 15 cm. Nad przewodem ułożona będzie taśma ostrzegawcza koloru niebieskiego, z drutem sygnalizacyjnym. Taśma wyprowadzona będzie do poziomu terenu w rejonie skrzynki do zasuw oraz hydrantu. Zasuwa będzie żeliwna, kołnierzowa, PN10, z miękkim uszczelnieniem zamknięcia, z gładkim i wolnym przelotem.

Zasuwa przy hydrancie z obudową teleskopową i skrzynką uliczną. Koniec trzpienia powinien znajdować się na głębokości min. 0,13m od powierzchni dekła skrzynki. Skrzynka uliczna żeliwna o średnicy wewnętrznej min. 14cm.

Odcinek przyłącza znajdujący się pod ul. Wyzwolenia wykonać metodą bezwykopową (przecisk) z zastosowaniem rury ochronnej stalowej czarnej z powłoką zewnętrzną i wewnętrzną PE, Dn200, z zastosowaniem płóz z tworzywa sztucznego Raci oraz uszczelnieniem końców rury manszetami na wcisk Integra.

Wykonać próbę szczelności na zimno przy ciśnieniu $p=10$ bar. Wykonać intensywne płukanie wodą. Przewód dezynfekować roztworem chloraminy.

Przy budowie przyłącza i instalacji zewnętrznej wody zachować jednolitość zastosowanych systemów (dostawa poszczególnego asortymentu zgodnie z katalogiem jednego producenta).

Trasa przyłącza wody przebiega na odcinku ok. 60m pod istniejącą drogą wewnętrzną dojazdową. Po wykonaniu całości prac przy wykonywaniu przyłącza teren oraz nawierzchnie należy przywrócić do stanu sprzed rozpoczęcia prac.

Zgodnie z wytycznymi MwiK:

Oznakowanie armatury wykonać za pomocą tabliczek znamionowych zgodnie z PN, wykonanych z trwałego materiału, umieszczonych w miejscach widocznych, zabezpieczonych przed osobami postronnymi. Oznakowanie tabliczek powinno być trwałe, niezmywalne, odporne na korozję i czynniki atmosferyczne oraz promieniowanie UV. Dopuszcza się montaż tabliczek na słupkach stalowych zabezpieczonych przed korozją oraz z powłoką zewnętrzną w kolorze niebieskim.

UWAGA:

Podczas prac nad przyłączem wody oraz budowa instalacji zewnętrznej wody na terenie działki inwestora, przestrzegać „Wytycznych MwiK” odnośnie budowy wodociągów i kanalizacji sanitarnej.

Włączenie do istniejącej sieci należy zlecić służbom MwiK.

4.0. Kanalizacja sanitarna

Na terenie działki należącej do Urzędu Morskiego jest zlokalizowane jest istniejące przyłącze kanalizacji sanitarnej ks160.

Zaprojektowano usytuowanie nowej studni Dn1200 na istniejącym rurociągu i zaprojektowaniu trasy instalacji zewnętrznej kanalizacji sanitarnej do nowoprojektowanego budynku Stacji Hydrologiczno – Meteorologicznej.

W miejscu włączenia na istniejący kanał konieczne będzie lokalne przełożenie przewodu elektrycznego eN (zgodnie z opracowaniem branży elektrycznej).

Zaprojektowano instalację zewnętrzną kanalizacji sanitarnej prowadzoną od projektowanego budynku stacji IMGW do projektowanej studni S4. Trasa kanalizacji przebiega pod istniejącą drogą wewnętrzną dojazdową. Po wykonaniu prac teren oraz nawierzchnie należy przywrócić do stanu sprzed rozpoczęcia prac.

W budynku Stacji będą powstawać ścieki bytowo-gospodarcze.

Zewnętrzną instalację kanalizacyjną sanitarną grawitacyjną należy wykonać z rur PVC-U litych gładkich, SN8, kielichowych, łączonych na uszczelkę gumową.

Rury układać w obsypce piaskowej z podsypką o miąższości 15 cm i nadsypką o miąższości 15 cm. Nad przewodami ułożona będzie taśma ostrzegawcza, z drutem sygnalizacyjnym.

Studnie kanalizacyjne wykonać jako żelbetowe $\phi 1200$ monolityczne, beton klasy B45 lub polimerobeton, z włazem żeliwnym $\phi 600$ klasy D400 pod drogami i C250 w zieleńcach i chodnikach. Przykrycie studni płytą nastudzienną żelbetową opartą na pierścieniu odcciążającym.

Studnię przy budynku wykonać z tworzywa sztucznego Dn425 złożoną z prefabrykowanych elementów, przykrytą włazem klasy C250.

UWAGA:

Podczas prac przy budowie instalacji zewnętrznej kanalizacji sanitarnej na terenie działki inwestora, przestrzegać „Wytycznych MwiK” odnośnie budowy wodociągów i kanalizacji sanitarnej.

5.0. Zestawienia

Przyłącze wodociągowe

L.p.	j.m.	Ilość	Wyszczególnienie	Uwagi
1	2	3	4	5
1	mb	114,7	Przewód z rur PE100/PN10/SDR17, $\phi 110$ zgrzewanych doczołowo, w wykopie Podsypka piaskowa 0,15 m Nadsypka piaskowa 0,15 m	
2	kpl	1	Zasuwa klinowa kołnierzowa $\phi 100$, z miękkim uszczelnieniem zamknięcia, z gładkim i wolnym przełotem: - wrzeciono – stal nierdzewna, - pokrywa i korpus – żeliwo sferoidalne, - klin – żeliwo sferoidalne z powłoką EPDM, - pokrycie antykorozyjne – na zewnątrz i wewnątrz proszek epoksydowy w technologii fluidyzacyjnej, Wraz z obudową i skrzynką uliczną. Teren wokół skrzynki wybetonowany w promieniu 0,5 m	
3	kpl	1	Zasuwa klinowa kołnierzowa $\phi 80$, z miękkim uszczelnieniem zamknięcia, z gładkim i wolnym przełotem: - wrzeciono – stal nierdzewna, - pokrywa i korpus – żeliwo sferoidalne, - klin – żeliwo sferoidalne z powłoką EPDM, - pokrycie antykorozyjne – na zewnątrz i wewnątrz proszek epoksydowy w technologii fluidyzacyjnej, Wraz z obudową i skrzynką uliczną. Teren wokół skrzynki wybetonowany w promieniu 0,5 m	
4	mb	120	Taśma ostrzegawcza niebieska z drutem	

			sygnalizacyjnym	
5	kpl	1	Zestaw wodomierzowy 1: - zasufa odcinająca Dn80/PN10, przyłącza kołnierzowe (1 szt.) - wodomierz $q_n=25 \text{ m}^3/\text{h}$, $q_{ndop}=40 \text{ m}^3/\text{h}$ DN40, Cosmos WSD65 METRON, przyłącza kołnierzowe (1 szt.) – przystosowany do nakładki radiowej - zawór antyskażeniowy kołnierzowy typ EA Dn80 – typ Danfoss - Socla (1 szt.)	Wodomierz dostarcza Dostawca wody
6	kpl	1	Zestaw wodomierzowy 2: - zawór odcinający Dn25/PN10, przyłącza gwintowane (2 szt.) - wodomierz Js-2,5 DN20, METRON, przyłącza gwintowane (1 szt.) – przystosowany do nakładki radiowej - zawór antyskażeniowy kołnierzowy typ EA Dn25 – typ Danfoss - Socla (1 szt.)	Wodomierz dostarcza Dostawca wody
7	kpl	1	Przejście przez ścianę budynku gazoszczelne dla $\phi 110\text{PE}$	Integra
8	kpl	1	Rura ochronna stalowa czarna z powłoką ochronną zewnętrzną i wewnętrzną z PE, Dn200 L=10m, płazy ślizgowe RACI, manszety na wcisk na końcach rury	
9	kpl	1	Studnia wodomierzowa Dn1600 żelbetowa lub z polimerobetonu, monolityczna, prefabrykowana, przykryta włazem żeliwnym Dn600 klasy C250. Zagłębienie na wody opadowe 500x500x500mm, przykryte kratą WEMA. Stopnie żłazowe ze stali nierdzewnej. Dwukrotne zewnętrzne smarowanie Abizolem R.	

Instalacja zewnętrzna wody

L.p.	j.m.	Ilość	Wyszczególnienie	Uwagi
1	2	3	4	5
1	mb	7,4	Przewód z rur PE100/PN10/SDR17, $\phi 90$ zgrzewanych doczołowo, w wykopie Podsypka piaskowa 0,15 m Nadsypka piaskowa 0,15 m	
2	mb	3,8	Przewód z rur PE100/PN10/SDR17, $\phi 40$ zgrzewanych doczołowo, w wykopie Podsypka piaskowa 0,15 m Nadsypka piaskowa 0,15 m	
3	kpl	1	Zasuwa klinowa kołnierzowa $\phi 80$, z miękkim uszczelnieniem zamknięcia, z gładkim i wolnym przelotem: - wrzeciono – stal nierdzewna, - pokrywa i korpus – żeliwo sferoidalne,	

			<ul style="list-style-type: none"> - klin – żeliwo sferoidalne z powłoką EPDM, - pokrycie antykorozyjne – na zewnątrz i wewnątrz proszek epoksydowy w technologii fluidyzacyjnej, <p>Wraz z obudową i skrzynką uliczną. Teren wokół skrzynki wybetonowany w promieniu 0,5 m</p>	
4	Kpl	1	Hydrant zewnętrzny, nadziemny HP80.	

Kanalizacja sanitarna

Lp	j.m.	Ilość	Wyszczególnienie	Uwagi
1	2	3	4	5
1	mb	53,2	Przewód z rur kanalizacyjnych kielichowych PVC-U lite SN8, $\phi 160$, łączonych na uszczelkę gumową, układanych w wykopie Podsypka piaskowa 0,15 m Nadsypka piaskowa 0,15 m	PipeLife
2	mb	60	Taśma ostrzegawcza z drutem sygnalizacyjnym	
3	kpl	2	Studnia z żelbetowa lub z polimerobetonu monolityczna prefabrykowana, $\phi 1,2$ m, z włazem żeliwnym Dn600 klasy C250 w chodnikach i zieleńcach i D400 pod drogą. Dwukrotne zewnętrzne smarowanie Abizolem R.	
4	kpl	2	Studnia z tworzywa sztucznego, prefabrykowana Dn425, z włazem żeliwnym klasy C250.	

6.0. Roboty ziemne

Ze względu na dużą gęstość uzbrojenia podziemnego w rejonie ulicy Wyzwolenia, wykopy powinny być wykonywane ręcznie. Na trasie pod drogą na terenie działki inwestora wykopy można wykonywać mechanicznie. W miejscach zbliżeń do istniejącego uzbrojenia – wykonywać przekopy próbne (kable zabezpieczać rurami dwudzielnymi Arota. Wykopy o ścianach pionowych, obudowane. W przypadku natrafienia na grunt nienośny (np. torf, namuł, nasyp) należy wykop pogłębić do warstwy nośnej. Wolną przestrzeń wypełnić zagęszczoną pospółką.

Zasypkę prowadzić warstwami 0,2 m z zagęszczeniem. Do zasyпки można użyć gruntu rodzimego bez kamieni, gruzu, części organicznych itp. Każdorazowo przydatność gruntu rodzimego do wykonania zasyпки winien ocenić Inspektor Nadzoru i wydać odpowiednie zezwolenie.

Wskaźnik zagęszczenia 0,98.

Wykopy zabezpieczać przed napływem wód opadowych. W razie wystąpienia wód z sączeń lub opadów atmosferycznych w ilości wymagającej usunięcia jej z wykopu, należy stosować pompowania i zabezpieczenie przed rozmywaniem wykopu. Odprowadzenie wody z wykopu powinno odbywać się do najbliższej studni na kanale deszczowym, a rodzaj sprzętu oraz ilość godzin jego pracy potwierdzi Inspektor Nadzoru na budowie.

7.0. Przepisy odbiorowe.

1. PN-B-10736. Roboty ziemne. Wykopy otwarte dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych. Warunki techniczne wykonania.
2. PN-B-10725. Wodociągi. Przewody zewnętrzne. Wymagania i badania.
3. Pn-92/B-10735. Kanalizacja. Przewody kanalizacyjne. Wymagania i badania przy odbiorze.
4. PN-91/B-10728. Studzienki wodociągowe.
5. PN-B-10729. Kanalizacja. Studzienki kanalizacyjne.
6. PN-B-10720. Wodociągi. Zabudowa zestawów wodomierzowych w instalacjach wodociągowych. Wymagania i badania przy odbiorze.
7. Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci wodociągowych. COBRTI INSTAL, zeszyt nr 3, 09.2001.
8. Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci kanalizacyjnych. COBRTI INSTAL, zeszyt nr 9, 08.2003.
9. Warunki techniczne wykonania i odbioru rurociągów z tworzyw sztucznych, 1995 r.
10. Wymagania i wytyczne producentów rur, armatury i urządzeń.

8.0. Parametry obliczeniowe

Bilans wody i ścieków

Struktura zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową jest następująca:

- Pracownicy na stałe – 2 osoby, czas pracy 24 godzin
- pracownicy doraźnie 4 osoby,

A. Mieszkańcy

Zapotrzebowanie ustala się na podstawie PN-92/B-1706

$$G_{\text{śr.dob.}} = 2 \text{ osób} \times 0,2 = 0,40 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$G_{\text{max dob}} = 0,4 \times 2,0 = 0,80 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$G_{\text{max godz}} = \frac{0,8 \times 3,0}{24} = 0,1 \text{ m}^3/\text{h}$$

B. Pracownicy

Woda ogółem:

$$G_{\text{śr.dob.}} = 4 \text{ osób} \times 0,03 = 0,12 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$G_{\text{max dob}} = 0,12 \times 1,5 = 0,18 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$G_{\text{max godz}} = \frac{0,18}{12} \times 3 = 0,05 \text{ m}^3/\text{h}$$

C. Sumaryczne obliczeniowe zapotrzebowania wody

Za zapotrzebowanie obliczeniowe przyjmuje się wartość sumaryczną z mnożnikami uwzględniającymi niejednoczesność zapotrzebowania:

$$G_{obl, \text{śr. dob.}} = (0,4 + 0,12) \times 1,0 = 0,52 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$G_{obl \text{ śr godz}} = \left(\frac{0,8}{24} + \frac{0,18}{8} \right) \times 0,8 = 0,05 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$G_{obl \text{ max godz}} = (0,1 + 0,05) \times 0,6 = 0,09 \text{ m}^3/\text{h}$$

Lp	Przybór, punkt czerpalny	Ilość, szt	q _n l/s
1	2	3	4
1	Umywalki	4	0,32
2	Zlewozmywaki	2	0,28
3	Natryski	1	0,30
4	Zmywarki/pralki	2	0,15
5	Zawór ze złączką do węża Dn15	1	0,30
5	Płuczki ustępowe	2	0,26
			1,61

$$q = 0,682 \times 1,61^{0,45} - 0,14 = 0,71 \text{ l/s} = 2,56 \text{ m}^3/\text{h}$$

Zapotrzebowanie wody do zewnętrznego gaszenia pożaru – jeden hydrant Dn80,

$$Q_{poż \text{ zewn}} = 1 \times 10 = 10 \text{ dm}^3/\text{s} = 36 \text{ m}^3/\text{h}$$

9.0. Wytyczne do planu BIOZ

Szczegółowy plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia sporządza kierownik robót. Poniżej podaje się ogólne informacje, dane i założenia do sporządzenia tego planu.

I. Kolejność realizacji

1. Prace przygotowawcze
2. Roboty ziemne
3. Montaż instalacji
4. Prace budowlane towarzyszące
5. Próby ciśnieniowe i ruchowe
6. Zabezpieczenie antykorozyjne
7. Prace odtworzeniowe i porządkowe
8. Badania i odbiory ostateczne

II. Elementy stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa i życia ludzi

- Praca na wysokości
- Roboty ziemne
- Prace transportowe, załadunkowe i rozładunkowe
- Przenoszenie ciężarów
- Obsługa maszyn, pojazdów i urządzeń
- Porażenia elektryczne
- Zatrucia chemiczne
- Obsługa niebezpiecznych narzędzi
- Zagrożenie pożarem lub wybuchem
- Zagrożenie zatruciem

III. Oznakowanie terenu budowy

Należy przestrzegać informacji zawartych w oznakowaniach ogólnych sporządzonych przez głównego (generalnego) wykonawcę.

W przypadku konieczności należy wykonać własne oznakowania placu budowy.

IV. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

V. Miejsce przechowywania dokumentacji budowy

Dokumentacja budowy powinna znajdować się w biurze kierownika budowy,

Dotyczy to dokumentów:

- projekt budowlany architektoniczno – konstrukcyjny i projekty budowlane branżowe
- plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- odpis pozwolenia na budowę;
- odpisy decyzji Dozoru Technicznego dopuszczających do użytkowania maszyn i urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu;
- dokumentację techniczną - ruchową oraz instrukcje obsługi na maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy;
- protokół z badania skuteczności ochrony przeciwporażeniowej instalacji elektrycznej oraz odbiorników użytkowanych na placu budowy;
- protokoły odbioru technicznego rusztowań rurowych lub ramowych na placu budowy;
- odpisy orzeczeń lekarskich dopuszczających pracowników do pracy na wysokości;
- odpisy zaświadczeń o odbytych przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych szkoleń wstępnych na stanowisku pracy w zakresie bhp;
- atesty na używane środki ochrony indywidualnej.

VI. Zagospodarowanie placu budowy

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) wykonania dróg, wyjść i przejść komunikacyjnych
- c) wyznaczenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- d) zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- e) zapewnienia właściwej wentylacji,
- f) zapewnienia łączności telefonicznej,
- g) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

VII. Roboty budowlano - montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano - montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu
- brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu; brak zabezpieczenia otworów
- zagrożenia związane z użytkowaniem butli z gazami spawalniczymi
- zagrożenia związane z pracami spawalniczymi
- zagrożenia związane z użytkowaniem gazu ziemnego
- zagrożenia związane z robotami ziemnymi

VIII. Maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych i instalacyjnych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrodzenia strefy niebezpiecznej),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi),
- upadek przy potknięciu lub poślizgnięciu
- upadek przedmiotu na pracownika
- uszkodzenie wzroku

IX. Przepisy prawne

- 2. - Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t.j jedn. Dz. U. z 1998 r. Nr 21 póź.94 z późn. zmianami.)
- 3. art.21 „a” Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo Budowlane (Dz.U. z 2000 r. Nr 106 poz.1126 z późn. zmianami.)
- 4. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. Nr 122 póź.1321 z późn. zmianami.)
- 5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz. U. Nr 151 póź.1256)
- 6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 62 poz.285)

7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz. U. Nr 62 poz. 287)
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz. U. Nr 62 poz. 288)
9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców (Dz. U. Nr 62 póź. 290)
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. Nr 60 poz. 278)
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129 póź. 844 z późn. zmianami.)
12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118 poz. 1263)
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. Nr 120 poz. 1021)
14. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47 póź. 401) z uwagi na utratę mocy prawnej rozporządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 marca 1972 r. w sprawie bhp przy wykonywaniu robót budowlano - montażowych i rozbiórkowych (Dz. U. Nr 13 poz. 93) z dniem 19 września 2003 r

Ponadto szczegółowe przepisy, instrukcje, wytyczne dotyczące prac instalacyjnych rurowych, spawalniczych, lutowniczych, malarskich, izolacyjnych.